

KARTA PRZEDMIOTU

Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów: Fizjoterapia
Forma studiów: Stacjonarne/niestacjonarne
Stopień studiów: Magisterskie, jednolite
Specjalności: Bez specjalności
2025/2026

NAZWA PRZEDMIOTU	
NAZWA PRZEDMIOTU	Terapia manualna
LICZBA PUNKTÓW ECTS	2
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
OSOBA ODPOWIEDZIALNA	dr Monika Nowak
LICZBA GODZIN:	
WYKŁADY:	5 godzin
ĆWICZENIA:	30 godzin
CELE PRZEDMIOTU	
CEL 1:	Dostarczenie wiedzy z zakresu teoretycznych, metodycznych i praktycznych podstaw terapii manualnej.
CEL 2:	Opanowanie przez studenta zasad badania manualnego oraz nabycie umiejętności wykonywania wybranych technik manualnych w celach diagnostycznych i terapeutycznych - stosownie do stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta.
EFEKTY UCZENIA SIĘ	
C.W2	Absolwent zna i rozumie mechanizmy zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem;
C.W4	Absolwent zna i rozumie metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem, narzędzia diagnostyczne i metody oceny stanu pacjenta dla potrzeb fizjoterapii, metody oceny budowy i funkcji ciała pacjenta oraz jego aktywności w różnych stanach chorobowych
C.W5	Absolwent zna i rozumie zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta
C.W7	Absolwent zna i rozumie teoretyczne i metodyczne podstawy procesu uczenia się i nauczania czynności ruchowych

NAZWA PRZEDMIOTU	
C.W8	Absolwent zna i rozumie wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii
WYMAGANIA WSTĘPNE	
	Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii człowieka.
TREŚCI PROGRAMOWE	
SZCZEGÓŁOWY OPIS BLOKÓW TEMATYCZNYCH	
WYKŁAD 1:	Historia rozwoju metod terapii manualnej. Wskazania i przeciwwskazania do stosowania terapii manualnej. Omówienie podstawowych pojęć stosowanych w terapii manualnej: gra stawowa, trakcja, ślizg, kompresja, reguła wkłęsło-wypukła Kaltenborna. Zasady badania manualnego – aspekt teoretyczny.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1:	Analiza kliniczna, badanie i leczenie manualne w procesie kompleksowej fizjoterapii. Wywiad, badania funkcjonalne oraz analiza różnicowa w terapii manualnej.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 2:	Neurodynamika kliniczna. Diagnozowanie i leczenie zaburzeń poślizgu struktur nerwowych: Slump Test, testy napięciowe nerwów kończyny dolnej i górnej. Neuromobilizacje: praktyczne przykłady terapii zaburzeń ślizgu nerwów obwodowych.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 3:	Metody diagnostyki i terapii manualnej stawów międzypaliczkowych (DIP, PIP), śródręczno paliczkowych (MCP), promieniowo-nadgarstkowego.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 4:	Diagnostyka i techniki terapii manualnej stawu ramiennego. Wykorzystanie pasa do mobilizacji w technikach trakcyjnych.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 5:	Diagnostyka i techniki terapii manualnej stawów obojczyka oraz stawu łopatkowo-żebrowego.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 6:	Techniki manualne stosowane w celu normalizacji napięcia i przywrócenia prawidłowej długości mięśni obręczy barkowej.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 7:	Badania różnicowe objawów i dolegliwości bólowych: kończyna górna /kręgosłup. Przykłady technik terapii manualnej w obrębie szyjnego odcinka kręgosłupa (trakcja, ślizg dobrzusny).
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 8:	Diagnostyka i techniki terapii manualnej stawu skokowego górnego i dolnego.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 9:	Diagnostyka i techniki terapii manualnej stawu kolanowego.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 10:	Diagnostyka i techniki terapii manualnej stawu biodrowego. Powtórzenie wiadomości oraz doskonalenie umiejętności praktycznych.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 11:	Zaliczenie praktyczne na ocenę.
METODY DYDAKTYCZNE	
	Praca w grupach, burza mózgów, studium przypadku, wykłady

NAZWA PRZEDMIOTU	
NAKŁAD PRACY STUDENTA:	
GODZINY KONTAKTOWE Z NAUCZYCIELEM AKADEMICKIM	35
GODZINY BEZ UDZIAŁU NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO	25
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU	60
REGULAMIN ZAJĘĆ I WARUNKI ZALICZENIA	
	Uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia praktycznego oraz egzaminu końcowego.
METODY OCENY POSTĘPU STUDENTÓW:	
W ZAKRESIE WIEDZY:	Test jednokrotnego wyboru (30 pytań)
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI:	Demonstracja umiejętności – zaliczenie praktyczne na ocenę
W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:	Aktywność na zajęciach
SPRAWDZIANY KSZTAŁTUJĄCE:	Nie dotyczy
SPRAWDZIANY PODSUMOWUJĄCE (I i II termin)	Termin I: Egzamin - Test jednokrotnego wyboru (30 pytań) Zaliczenie zajęć praktycznych - Zaliczenie praktyczne na ocenę (demonstracja umiejętności) Termin II: Egzamin - Test jednokrotnego wyboru (30 pytań) Zaliczenie zajęć praktycznych - Zaliczenie praktyczne na ocenę (demonstracja umiejętności)
FORMA ZALICZENIA PRZEDMIOTU	Wykład – Zaliczenie bez oceny Zajęcia praktyczne - Egzamin
KRYTERIA EGZAMINU/ ZALICZENIA Z OCENĄ	
NA OCENĘ 3,0	min. 51%
NA OCENĘ 3,5	min. 66%
NA OCENĘ 4,0	min. 71%
NA OCENĘ 4,5	min. 86%
NA OCENĘ 5,0	min. 91%

NAZWA PRZEDMIOTU	
NA OCENĘ 6,0	100% oraz dodatkowe osiągnięcia wykraczające ilościowo lub jakościowo poza te przewidziane na ocenę bardzo dobrą
LITERATURA OBOWIĄZKOWA	
1.	Kaltenborn F. Manualne mobilizacje stawów kończyn, Toruń, 1999, Wydawnictwo Rolewski
2.	Shacklock M. Neurodynamika kliniczna, Wrocław, 2005, U&P
3.	Frisch H., Roex J. Terapia manualna. Poradnik wykonywania ćwiczeń, Lublin, 2011, PZWL
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	
1.	Riggs A. Masaż tkanek głębokich, Opole, 2008, Opolgraf
2.	Rakowski A. Kręgosłup w stresie, Gdańsk, 2008, GWP